

Nr 178.

Av herr Wohlin m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till
förordning om extra inkomst- och förmögenhetsskatt.

Enligt den i årets statsverksproposition framlagda finansplan jämte inkomstberäkning för budgetåret 1932—1933 har Kungl. Maj:t, vad den direkta beskattningen angår, räknat med uttagande av en extra inkomst- och förmögenhetsskatt. Denna skatt skulle bli progressiv samt inbringa ett belopp av 12 miljoner kronor. Förslag om den extra beskattningen har Kungl. Maj:t sedermera framlagt i proposition nr 33.

Däremot har i finansplanen förutsatts, att någon höjning ej skulle vidtagas beträffande det procenttal av grundbeloppen, varmed den vanliga inkomst- och förmögenhetsskatten uttages. I anslutning härtill har Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen föreslagit, att riksdagen måtte besluta, att inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1932 skall utgå med 145 procent av de i 18 § i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt stadgade grundbelopp, ävensom att riksdagen måtte å riksstaten för budgetåret 1932—1933 upptaga denna skatt till 124 miljoner kronor.

Det synes oss helt naturligt att, då avsevärda skärpningar i beskattningen äro i nuvarande statsfinansiella läge ofrånkomliga, dessa skärpningar komma att träffa såväl den indirekta som den direkta beskattningen. Olika meningar kunna emellertid råda, huru det för budgettäckningen erforderliga beloppet lämpligen bör uttagas.

Den väg, som Kungl. Maj:t beträffande den direkta beskattningen anvisat genom förslaget om en extra inkomst- och förmögenhetsskatt, är ur våra synpunkter ägnad att ingiva betänkligheter. Förslaget bryter nämligen mot det efter ingående utredning tillkomna och under skiftande förhållanden prövade skattesystemet på en så väsentlig punkt som i fråga skatteskalen, och detta utan att förslagets framläggande föregåtts av den grundliga och allsidiga utredning, som eljest städse ansetts erforderlig i dylika frågor. De otvivelaktigt riktiga synpunkter med avseende å frågan om en skärpt progression, som 1928 års bevillningsutskott i sitt betänkande nr 33 framhållit, borde vid en sådan mera ingående prövning hava tagits under närmare överbäggande. Härtill må erinras, att man även i de tider, vari vi nu leva, måste se till, att skatterna ej avvägas på sådant sätt, att de motverka kapitalbildningen eller de mer än eljest önskvärda strävandena att tillföra näringslivet nytt kapital, varigenom ökade arbetstillfällen må kunna beredas.

Då riksdagen nu saknar möjlighet att fullt överblicka verkningarna av den nya beskattningsform, som Kungl. Maj:t föreslagit, och då vidare höjning av procenttalet för inkomst- och förmögenhetsskattens grundbelopp är en både vid denna skatts tillkomst avsedd och även förut under svåra tider tillämplad form för uttagande på den direkta beskattningens väg av ökade skatteintäkter, hava vi ansett denna senare form jämväl nu böra i mån av behov komma till användning. I anslutning härtill må framhållas, att en minskad avsättning till fonden för statsskuldens amortering skulle likaväl som en höjd tull å någon lämplig konsumtionsartikel öppna möjlighet för uttagande av ett mindre belopp i direkt skatt än varmed Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen räknat.

Under åberopande av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 33 med förslag till förordning om extra inkomst- och förmögenhetsskatt.

Stockholm den 22 januari 1932.

Nils Wohlin.

O. A. Nordborg.

K. von Geijer.

Eric Hallin.
